

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ В ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

По данни на НСИ през 2018 г. в област Кюстендил, броят **на водените на отчет в ДПС¹** малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления е 91 (Фиг. 1). В сравнение с 2017 г. броят им намалява с 8.1%.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС малолетни и непълнолетни лица през 2018 г. са следните:

- 89.0% от водените на отчет са непълнолетни (14 - 17 години), а малолетните (8 - 13 години) са 11.0%;
- Момчета са 80 (87.9%), а момичета - 11, или 12.1%;
- Учащи са били 77 малолетни и непълнолетни лица, или 84.6%;
- Не учат 14 (15.4%) лица;
- В криминогенна среда (семейна и/или приятелска) са живели 39 (42.9%) малолетни и непълнолетни.

Коефициентът на водените на отчет в детските педагогически стаи² малолетни и непълнолетни лица през 2018 г. е 9 на 1000 души от средногодишното население на възраст 8 - 17 години в областта.

В област Кюстендил броят на малолетните и непълнолетните, **заведени на отчет³** през годината, е 25, или 27.5% от всички водени на отчет лица, като 88.0% от тях са непълнолетни. В сравнение с 2017 г. броят на новозаведените намалява с 10.7%.

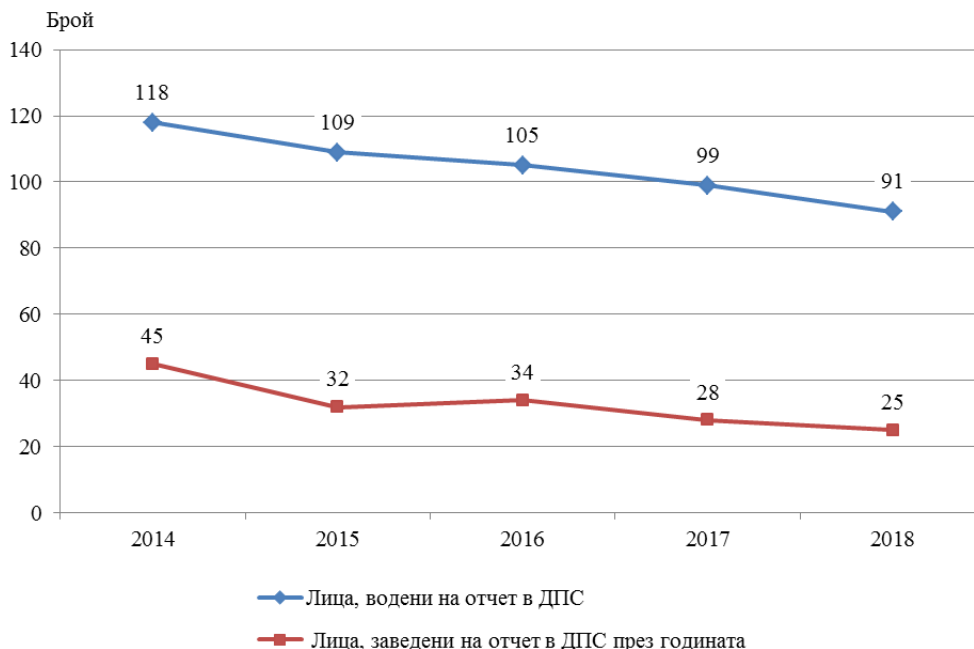
През 2018 г. **снети от отчет в ДПС** са 23 малолетни и непълнолетни лица, или 25.3% от водените на отчет през годината. Поради поправка на поведението са отпаднали 14 лица (60.9%), а поради навършване на 18-годишна възраст - 9 лица (39.1%).

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

² Коефициентът се изчислява като отношение на броя на децата на възраст 8 - 17 години, водени на отчет в детските педагогически стаи към средногодишния брой на населението в същата възрастова група.

³ Включват се всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС в област Кюстендил през периода 2014 - 2018 година

Противообществени прояви

Малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС за извършени противообществени прояви през 2018 г. в област Кюстендил, са 80. Момичета са 19, или 23.8%, а момчета - 61 с относителен дял 76.2%.

Сред обществено значимите противообществени прояви, извършвани от малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС през годината, са:

- „прояви на насилие и агресия“ - 45 малолетни и непълнолетни (56.3%);
- „бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип“ - 14 лица, или 17.5%;
- „повреждане на обществена и/или частна собственост“ - 9 лица (11.2%);
- „тормоз“ (в т.ч. „училищен тормоз“) и „употреба на психоактивни вещества“ - по 6 лица (7.5%).

Извършени престъпления

През 2018 г. броят на малолетните и непълнолетните лица в областта, водени на отчет в ДПС за извършени престъпления, е 57 и в сравнение с 2017 г. намаляват с 31.3%.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършителите на кражби са 20 лица, или 35.1% от всички лица, водени на отчет в ДПС за извършени престъпления (Фиг. 2). Най-висок е делът на извършителите на кражби от магазини или други търговски обекти - 30.0%, и на кражби от домовете - 20.0%.

От общия брой на лицата на възраст от 8 до 17 години 17.5% са регистрирани в ДПС за нанесени телесни повреди и 15.8% - за престъпления, свързани с наркотици (Фиг. 2).

Фиг. 2. Малолетни и непълнолетни, извършители на престъпления, по видове престъпления в област Кюстендил през 2018 година

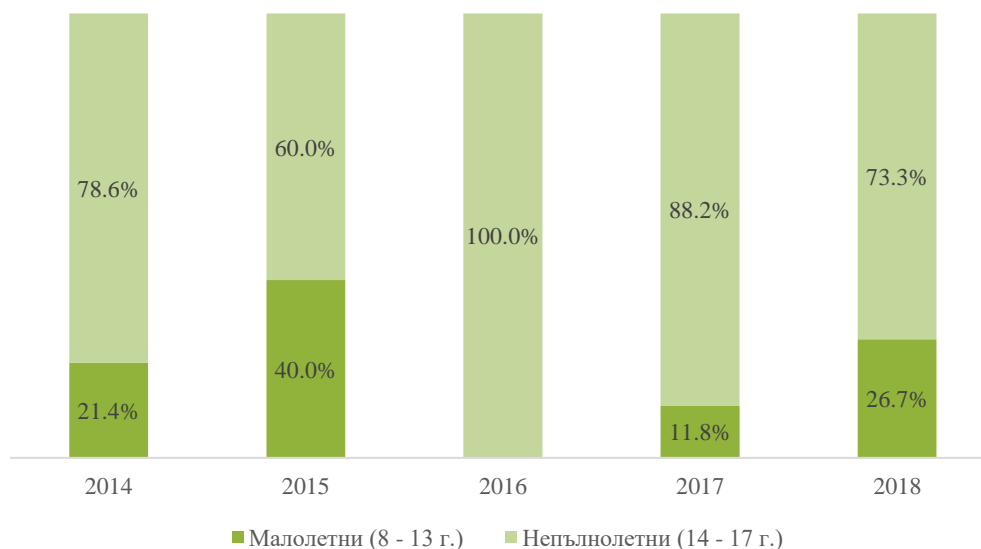
Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2018 г. в област Кюстендил пострадали от престъпления са 30 деца, от тях малолетни са 8 лица (26.7%), а непълнолетни - 22 (73.3%) (Фиг. 3).

Най-голям е броят и съответно относителният дял на малолетните и непълнолетните, пострадали от кражби на имущество - 12 лица (40.0%). Следват пострадалите от нанесени телесни повреди - 4 лица (13.3%), и от изнудване - 3 лица (10.0%).

Фиг. 3. Структура на малолетните и непълнолетните, пострадали от престъпления в област Кюстендил през 2014 - 2018 година

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2018 г. в област Кюстендил местните комисии са образували 88 възпитателни дела. От тях 60 (68.2%) - по предложение на органите на прокуратурата. Решените през годината дела по чл. 21 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) са 81, като 39 са били решени в срок до един месец.

През 2018 г. местните комисии в областта са наложили 140 възпитателни мерки в съответствие с чл. 13, ал. 1 от ЗБППМН на 114 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 119 общественоопасни деяния¹.

Най-често налаганите възпитателните мерки са:

- „предупреждение” - в 64 случая (45.7%);
- „задължаване да участва в консултации, обучения и програми” - в 27 случая (19.3%);
- „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват за полагане на засилени грижи”- в 16 случая (11.4%);
- „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ - в 14 случая (10.0%);
- „задължаване да се извини на пострадалия”- в 11 случая (7.9%).

¹ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки през 2018 г. в областта са следните:

- Малолетните лица са 46 (40.4%).
- Непълнолетните лица са 68 (59.6%).
- Момчетата са 102 (89.5%), а момичетата - 12 (10.5%).
- 57 лица (50.0%) са с начално образование, а 52 (45.6%) - с основно.
- От всички малолетни и непълнолетни с наложени възпитателни мерки с двамата родители са живяли 73 лица, или 64.0%, а само с единия родител 40 лица (35.1%).

През 2018 г. 99 деца са преминали през съществуващите на територията на област Кюстендил консултативни кабинети към местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Организиран са 41 тематични кампании за превенция, в които са обхванати 5 525 лица. През 2018 г. е осъществявана превантивна възпитателна дейност с 22 деца, живеещи в криминогенна или конфликтна среда, а обществените възпитатели са работили със 77 малолетни и непълнолетни.

Методологични бележки

Статистическите данни за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица са разработени на базата на годишни данни, получавани от местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави. На извършителите на противообществени прояви се налагат възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през годината за извършени престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от ПД, ВУИ и СПИ.

В броя на преминалите през ДПС се включват всички малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на интернет страницата на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в ИС „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).